ΓΙΟΥΚΟΣΛΑΒΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΣΒΕΤΟΖΑΡ ΤΣΟΡΟΒΙΤΣ

ΤΟ ΚΑΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

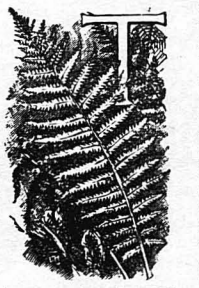

Ο μάθατε ; 'Ο Μέχο, ὁ φανοκόρος, ζήτησε τὸ χέρι τῆς Φάτσας, τῆς κόρης τοῦ Χασσάν 'Αγᾶ κ' αὔριο γίνεται ὁ γάμος τους. 'Η Φάτσα εἶν' ἡ πιὸ ὥμορφη κοπέλλα τοῦ χωριοῦ. Ὅταν τὴν πρωτοειδε στὸ πεζοῦλι τῆς αὐλῆς της, ὁ Μέχο ζουρλάθηκε ἀπὸ ἔρωτα. Καὶ τώρα εἶν' εὐτυχισμένος, ὅπως ἕνα πουλὶ τὴν ἄνοιξι ! Τοῦ φαίνεται πὼς ψήλωσε ὥς τὸν οὐρανό, πὼς ἔχωσε τὰ χέρια του μέσα στὸν παράδεισο τοῦ Μωάμεθ καὶ πὼς ἔκλεψε ἀπὸ κεῖ τὸ πιὸ ὥμορφο ἀπ' τὰ οὐρί του. 'Η χαρά του εἶνε τόσο μεγάλη, ποὺ δὲν ξέρει πειὰ τί νὰ κάνη. Τρέχει ἀπ' τὴ μιὰ μεριὰ στὴν ἄλλη, στριφογυρίζει σὰ σβοῦρα, χορεύει, φωνάζει κ' ἀνακατεύεται σ' ὅλες τὶς δουλειές, μολονότι εἶνε ἀνίκανος νὰ κάνη τὸ παραμικρὸ κ' ἀνησυχεῖ διαρκῶς τὴ μητέρα του καὶ τὶς καλὲς γυναῖκες ποὺ τὴ βοηθοῦν στὶς προετοιμασίες τοῦ γάμου... Πάντα βρίσκεται μπροστά τους, ἀνακατεύεται σὲ ὅλα καὶ τὶς ἐμποδίζει νὰ κάνουν καλὰ τὶς δουλειές τους.

Ἔτσι, σὰν βράδιασε, ἡ κούρασι τὸν τσάκισε. Τὰ πόδια του λυγίζουν, πονάει, δὲν μπορεῖ νὰ σταθῆ πειὰ ὄρθιος...

Ἐπὶ τέλους, σέρνεται ὥς τὴ μικρὴ κάμαρά του στὸ ἰσόγειο, τὴν καμαροῦλα του γιὰ τὴν ὁποία εἶνε τόσο περήφανος καὶ γιὰ τὴν ὁποία δὲν παύει νὰ λέη πὼς οἱ τοῖχοι της εἶνε ζωγραφιστοί, μολονότι δὲν τοὺς ἄγγιξε ποτὲ πινέλλο. 'Η ἀλήθεια ὅμως εἶνε ὅτι ἡ ὑγρασία κ' ὁ καπνὸς τὴν ἔχουν βάψει μὲ τόση τέχνη κίτρινη καὶ μαύρη, ὅπως δὲν θὰ μποροῦσε νὰ κάνη κ' ὁ πιὸ ἐπιδέξιος ζωγράφος... Ἐκεῖ, ξαπλώνεται στὸ κρεββάτι του, σ' ἕνα παλιὸ στρῶμα χιλιοπαλιωμένο ἀπ' τὶς τρύπες, τοῦ ὁποίου ξεπετάγονται τὰ μαλλιὰ κ' ἡ τζίβες.

— Ἄχ ! λέει μὲ σβησμένη φωνή, ἀκουμπῶντας τὸ κεφάλι του στὰ δυό του χέρια. Τί ὡραῖα ποὺ θὰ εἶνε ὅταν ἡ Φάτσα θὰ βρίσκεται ἐδῶ !... Αὔριο κιόλας, τέτοια ὥρα θὰ εἶνε μαζύ μου καὶ θὰ ρθῆ νὰ πλαγιάση ἐκεῖ, κοντά μου...

Μὰ δὲν μπορεῖ νὰ ἐξακολουθήση τὶς γοητευτικὲς αὐτὲς σκέψεις του.... Μιὰ φλόγα ἄγνωστη τὸν κυριεύει ὁλόκληρο καὶ τὸν κάνει νὰ τρέμη σύγκορμος. Φαντάζεται τὴ Φάτσα πλαγιασμένη στὸ πλάϊ του, ντυμένη μονάχα μ' ἕνα ἀνάλαφρο πουκαμισάκι, μ' ὁλόγυμνα τὰ ὡραῖα της μπράτσα καὶ τὸ λευκὸ λαιμό της... Τοῦ χαϊδεύει τὸ πρόσωπο, τοῦ τραβάει τὰ μουστάκια, σφίγγεται κοντά του...

— Ὦ !... Τί ὡραῖα ποὺ θὰ εἶνε ! φώναζε χωρὶς νὰ θέλη.

Καὶ σὰν νὰ πνίγεται ὁλόκληρος καὶ σὰν νὰ θελε νὰ ξεσκάση, δίνει μιὰ καὶ πηδάει στὴ μέση τοῦ δωματίου.

— Ὦ, ἂν μποροῦσε τοὐλάχιστον νὰ κοιμηθῆ κανείς ! στενάζει καὶ ξαπλώνεται πάλι στὸ κρεββάτι του, ἀκουμπῶντας τὸ κεφάλι του στὰ χέρια του.

Μὰ ἀμέσως συνεχίζει τὸ μονόλογό του καὶ ψιθυρίζει :

— ...Ἔπειτα θὰ καθήσω ἐκεῖ καὶ θὰ τὴν πάρω στὰ γόνατά μου... Θὰ τὴν φιλήσω κ' αὐτὴ θὰ μοῦ ἀνταποδώση τὸ φίλημά μου... Θὰ κουβεντιάσουμε, θὰ γελάσουμε καὶ θὰ ξαναφιληθοῦμε πάλι... Κι' ἔτσι θ' ἀγαπιόμαστε γιὰ πολὺ καιρό... Τέλος μιὰ ὡραία ἡμέρα θὰ μοῦ χαρίση ἕνα γιό... Θὰ γυρίζω ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἀπ' τὴν ἀγορά, ὅταν ἔξαφνα θὰ ἰδῶ μεριακὲς γυναῖκες ποὺ θἄρχονται ἀπ' τὸ σπίτι μου καὶ θὰ μοῦ φωνάζουν : «'Η γυναῖκα σου γέννησε ἀγόρι !... 'Αγόρι !...». Ἔπειτα ἀπὸ λίγο καιρό, ὅταν ὁ γυιός μου θ' ἀρχίση νὰ μιλάη, θὰ τὸν ἀκούσω νὰ μὲ φωνάζη : «Πατέρα». Τότε ἡ καρδιά μου θ' ἀρχίση νὰ χοροπηδάη ἀπὸ εὐτυχία καὶ θὰ φιλήσω τὸ γυιό μου, θὰ φιλήσω τὴ Φάτσα, θὰ φιλήσω ὁλόκληρο τὸν κόσμο...

Καί, ψιθυρίζοντας τὰ λόγια αὐτά, ἔσφιξε τὰ χείλη του σὰν νὰ φιλοῦσε τὸ παιδί του καί, ἀγκαλιάζοντας μιὰ σανίδα, τὴν ἔσφιξε κι' αὐτή, νομίζοντας πὼς ἦταν ἡ Φάτσα.

Ἐκείνη τὴ στιγμή, τὸ κεφάλι του ἔγειρε πρὸς τὸ στῆθος του, τὰ μάτια του ἔκλεισαν καί, σφίγγοντας πιὸ δυνατὰ τὴ σανίδα, ἄρχισε νὰ ροχαλίζη....

"Οταν την πρωτόειδε στὸ πεζοῦλι τῆς αὐλῆς της, ζουρλάθηκε ἀπὸ ἔρωτα !...

Μὰ νά σου, παρουσιάζεται ἔξαφνα μπροστά του ὁ Ἴμπρο, ὁ καφετζῆς. Τὰ μεγάλα πράσινα μάτια του στριφογυρίζουν σὰν νὰ θέλουν νὰ βγοῦν ἀπ' τὶς κόγχες τους. 'Η ὄψη του εἶνε πελιδνὴ καὶ τὸ στῆθος του φουσκώνει καὶ ξεφουσκώνει ἀπ' τὸ πολὺ τρέξιμο.

— Ἔ ! Μέχο !... τοῦ φωνάζει, σκύβοντας ἀπὸ πάνω του. Μέχο, σοῦ ἔκλεψαν τὴ Φάτσα !...

'Ο Μέχο ἀνοίγει τὰ μάτια του κ' ἀναπηδῶντας ρωτάει :

— Τί ; Πῶς ;...

— 'Ο Χοῦσσο Μπάλτας σοῦ ἔκλεψε τὴ Φάτσα !...

'Ο Μέχο δὲν θέλει ν' ἀκούση πειὰ τίποτε... Τοῦ φαίνεται πὼς τοῦ κατάφεραν ἕνα δυνατὸ χτύπημα μὲ σίδερο στὸ κεφάλι καὶ πὼς τὸ φτωχό του κρανίο ἄνοιξε στὴ μέση. Μουγκρίζει σὰν τίγρις κ' ἁρπάζει τὸ πελώριο μαχαίρι ποὺ κληρονόμησε ἀπ' τὸν πατέρα του καὶ ποὺ ἀπὸ τότε μένει κρεμασμένο στὸν τοῖχο, χωρὶς νὰ τὸ ἔχη ἀγγίξει κανείς...

— Ὦ !... οὐρλιάζει. 'Αλλοίμονό του !... Δὲν θὰ τὴ χαρῆ ὅσο μοῦ μένει μιὰ πνοὴ ζωῆς... Θὰ πάω νὰ δείξω σ' αὐτὸ τὸν γκιαούρη πῶς κλέβουν τὶς γυναῖκες... Βλάχο νὰ μὲ ποῦνε, ἂν δὲν τοῦ κόψω μέσα στὸ ἴδιο του τὸ σπίτι τὸ κεφάλι καὶ δὲν θὰ τὸ ρίξω μπροστὰ στὰ πόδια μου, σὰν τὸ κεφάλι ἑνὸς πετεινοῦ.

Καί, ξεσφίγγοντας τὰ πλατειά του παντελόνια ποὺ τὸν στενοχωροῦσαν, ἀνασηκώνει τὰ μανίκια του καὶ μὲ τὸ μαχαίρι ἀνάμεσα στὰ δόντια, ἀρχίζει νὰ τρέχη σὰν δαμονισμένος.

— Ἔβγα ἔξω, Βλάχο ! φωνάζει, φτάνοντας μπρὸς σπὸ σπίτι τοῦ Χοῦσσο καὶ στέκοντας ἐκεῖ, ἄγριος καὶ τρομερός.

Μέσα στὸ σπίτι κάποιος βήχει, κάποια βλαστήμια ἀκούγεται, τὰ παντζούρια τρίζουν κ' ἕνα παράθυρο ἀνοίγει.

— Ὄχι, ὁ Χοῦσσο δὲν εἶνε Βλάχος, λέει ἡ Φάτσα, τῆς ὁποίας τὸ χαριτωμένο κεφάλι προβάλλει πίσω ἀπ' τὶς γρίλλιες. 'Εσὺ εἶσαι Βλάχος καὶ κάτι παραπάνω.... Τὸν Χοῦσσο τὸν ἀγαπῶ !... Τὸν προτιμῶ ἀπὸ σένα.

'Ο Μέχο, ἀκούγοντας τὰ λόγια της αὐτά, νοιώθει χίλια μαχαίρια νὰ τοῦ τρυποῦν τὴν καρδιά. 'Ωστόσο, τῆς ἀπαντάει :

— Ὥστε δὲν ἔκανες τίποτε ἄλλο ὥς τώρα, δυστυχισμένη, παρὰ νὰ μ' ἀπατᾶς ;

Μὰ ἡ Φάτσα δὲν τοῦ ἀπακρίνεται. Τὸν φτύνει μόνο κι' ἐξαφανίζεται ἀπ' τὸ παράθυρο γιὰ νὰ παραχωρήση τὴ θέσι της σ' ἕνα ζευγάρι τεράστια μουστάκια καὶ σὲ δυὸ ἄγρια μάτια, ποὺ φαίνονται σὰν νὰ ἐξακοντίζουν φωτιὲς ἐναντίον του.

— Τί ἤρθες νὰ κάνης ἐδῶ ; τοῦ φωνάζει ὁ Χοῦσσο, σαλεύοντας μιὰ πελώρια πιστόλα. 'Η Φάτσα εἶνε δική μου κ' ἂν σὲ κορόϊδευε ὥς τώρα, τὸ ἔκανε αὐτό, γιατὶ ἔτσι γούσταρε !... Πρόσεξε, φτωχέ μου, νὰ μὴ σ' ἀκούσω νὰ πῆς πειὰ οὔτε λέξι, γιατὶ θὰ σοῦ φυτέψω ἀμέσως μιὰ σφαῖρα στὸ κεφάλι...

'Ο Μέχο τὸν κυττάζει σαστισμένος.

— Σὲ μένα ; τὸν ρωτάει.

— Ναί, σὲ σένα !

Τότε ἕνα κοιμισμένο φεῖδι ξυπνάει μέσ' στὴν καρδιὰ τοῦ Μέχο.

— Ἔ, λοιπόν, χτύπα ! φωνάζει στὸν ἐχθρό του, προτείνοντάς του τὸ στῆθος του ξεγυμνωμένο. 'Αφοῦ μοῦ πῆρες τὴ Φάτσα, πάρε μου καὶ τὴ ζωή !.... Τί νὰ τὴν κάνω τὴ ζωὴ χωρὶς αὐτή ;

'Ο Χοῦσσο στριφογυρίζει τ' ἄγρια μάτια του καὶ τὸν σημαδεύει μὲ τὴν πιστόλα του, λέγοντάς του :

— Βάστα καλά !...

«— Θὰ πεθάνω λοιπόν, συλλογίζεται ὁ Μέχο, βλέποντας τὴν κάννη νὰ διευθύνεται πρὸς τὸ μέτωπό του. Θὰ πεθάνω γι' αὐτή ;... Μὰ ἀξίζει νὰ πεθάνω γιὰ μιὰ προδότρα...».

Καὶ πρὶν ὁ Χοῦσσο πυροβολήσει, τὸ βάζει στὰ πόδια κ' ἀρχίζει νὰ τρέχη ὅσο πιὸ γρήγορα μπορεῖ. Τρέχει ἀνάμεσα ἀπὸ περιβόλια καὶ χωράφια, πηδῶντας τὰ χαντάκια, σκαρφαλώνοντας στὶς φράχτες, χωρὶς ν' ἀντιληφθῆ ὅτι ἔχασε τὸ ἕνα τσαρουχι του κ' ὅτι τὸ μαχαίρι του ἔπεσε στὰ χορτάρια !...

— Βοήθεια !... Χάρι !... φωνάζει, νομίζοντας πὼς ὁ Χοῦσσο τὸν ἔχει πάρει τὸ κατόπιν.

Ἔξαφνα ἐκείνη τὴ στιγμή, ἕνα δυνατὸ σκούντημα τὸν ξυπνάει....

— Ξύπνα !... Ξύπνα ! τοῦ φωνάζει ἡ μητέρα του, σκουντῶντας τον πιὸ δυνατά. Οἱ προσκαλεσμένοι σου ἦρθαν....

SVETOZAR TCHOROVITCH

νοι εἶχαν σεβαστεῖ τὸ κορμί της....

Τὴν ἔθαψαν τὴν ἴδια μέρα κ' ἀπὸ τότε ὁ 'Αντριανατόρο πλανιέται τὸ βράδυ γύρω ἀπ' τὸν τάφο της, ἀψηφῶντας τὰ κακὰ πνεύματα, ποὺ μποροῦν νὰ τὸν γητέψουν...

Κι' ἕνα πρωΐ, τὸν βρῆκαν κ' αὐτὸν πεθαμμένο ἐπάνω στὸν τάφο της....

ANTROTSARA

ΕΝΑΣ ΕΠΙΤΥΧΗΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ

'Ο δοὺξ ντ' 'Αντζοῦ συνήθιζε νὰ λέγη τὸ ἑξῆς :

— Βασιλιᾶς ἀμόρφωτος, εἶνε γάϊδαρος μὲ στέμμα !